TÒA ÁN NHÂN DÂN **HUYỆN CHƯƠNG MỸ** **THÀNH PHỐ HÀ NỘI** ----------	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc** ----------
Số: 71 /2023/QĐST-VDS	*Chương Mỹ, ngày 23 tháng 5 năm 2023*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

V/v: Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN CHƯƠNG MỸ - HÀ NỘI.

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Nguyễn Thị Tuyết Mai

Thư ký phiên họp: Bà Nguyễn Thị Thu Hiền – Thẩm tra viên Tòa án nhân dân huyện Chương Mỹ.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Chương Mỹ tham gia phiên họp: Ông Nguyễn Gia Ánh - Kiểm sát viên.

Ngày 23 tháng 5 năm 2023, tại Trụ sở Tòa án nhân dân huyện Chương Mỹ mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 52/2023/TLST-VDS ngày 17 tháng 4 năm 2023 về việc *"Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự"* theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 36/2023/QĐST-VDS ngày 08 tháng 5 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự:* Bà Nguyễn Thị L, sinh năm 1952; Nơi cư trú: Thôn YT 1, xã TY, huyện Chương Mỹ, thành phố Hà Nội.

- *Người bị yêu cầu tuyên bố mất năng lực hành vi dân sự:* Chị Trần Thị T – sinh năm 1977; Nơi cư trú: Thôn YT 1, xã TY, huyện Chương Mỹ, thành phố Hà Nội

- *Người làm chứng:*

+ Chị Trần Thị T1 - sinh năm 1976 (chị gái chị T);

+ Anh Trần Văn H - sinh năm 1985 (em trai chị T);

Đều trú tại: Thôn YT 1, xã TY, huyện Chương Mỹ, Thành phố Hà Nội.

+ Anh Trần Văn S - sinh năm 1980 (em trai chị T). Địa chỉ: Số 25-H6, tập thể KL, phường KL, quận Đống Đa, Hà Nội.

Có mặt: Bà L, anh H.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu, các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ và lời trình bày của bà Nguyễn Thị L tại phiên họp thể hiện:

Bà và ông Trần Văn Th (chết năm 2013) kết hôn với nhau khoảng năm 1975, sinh được các người con: Trần Thị T1, sinh năm 1976; Trần Thị T, sinh năm 1977; Trần Văn S, sinh năm 1980; Trần Thị T2, sinh năm 1982; anh Trần Văn H, sinh năm 1985.

Khi sinh ra, chị Trần Thị T bình thường, đến khoảng 02 tháng tuổi thì bị co giật, từ đó về sau phát triển thể chất và tâm thần kém hơn các bạn cùng trang lứa, thường xuyên gào khóc, chửi bới, đạp phá linh tinh, lớn lên nói cười một mình, đi lang thang không biết đường về, ở nhà không biết làm việc gì, ăn uống và vệ sinh cá nhân hoàn toàn phụ thuộc vào người thân trong gia đình hỗ trợ; chị T không đi học, không lao động, chưa kết hôn.

Năm 2011 bà đưa chị T đi chữa bệnh ở Bệnh viện tâm thần Mỹ Đức, Bệnh viện kết luận chị T bị tâm thần phân liệt, bà đã đưa chị T về nhà để tự chăm sóc nuôi dưỡng.

Chị Trần Thị T được hưởng trợ cấp của UBND xã TY do bị khuyết tật nặng, được hưởng từ tháng 7/2014 đến nay, số tiền được hưởng mỗi tháng là 660.000 đồng.

Các chị/em của chị Trần Thị T là chị Trần Thị T1, anh Trần Văn S, chị Trần Thị T2, anh Trần Văn H đều trình bày và xác nhận: Chị T là anh, em của các anh/chị, từ khi sinh ra các anh/chị đã thấy chị T bị khuyết tật bẩm sinh, hàng ngày có biểu hiện bất thường, không kiểm soát được hành vi, cáu giận bất thường, gào thét, hay đập phá, thường đi lang thang, không nhớ đường về, nhặt đồ ăn bẩn. Chị T không tự phục vụ được bản thân, không đi học được. Hiện chị T đang được hưởng chính sách cho người khuyết tật. Các anh/chị đều nhất trí trước đề nghị tuyên bố chị Trần Thị T bị mất năng lực hành vi dân sự của mẹ đẻ là bà Nguyễn Thị L.

Tại Kết luận giám định sức khỏe tâm thần theo yêu cầu số 59/KLGĐYC ngày 21/3/2023 của Viện Pháp y Tâm thần Trung ương - Bộ Y tế kết luận: "*Tại thời điểm giám định đối tượng Trần Thị T bị bệnh Chậm phát triển tâm thần nặng với tật chứng hành vi đáng kể đòi hỏi phải theo dõi hoặc điều trị. Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992 bệnh có mã số F72.1. Đối tượng mất khả năng nhận thức và làm chủ hành vi*".

Với lý do trên, bà Nguyễn Thị L yêu cầu Tòa án nhân dân huyện Chương Mỹ tuyên bố chị Trần Thị T là người mất năng lực hành vi dân sự.

Tại phiên họp:

- Bà L vẫn giữ nguyên yêu cầu đề nghị tuyên bố chị Trần Thị T là người mất năng lực hành vi dân sự.

- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Chương Mỹ tham gia phiên họp phát biểu quan điểm:

Về tố tụng: Từ khi thụ lý đến khi mở phiên họp, Tòa án đã tuân thủ đúng các quy định trong Bộ luật tố tụng dân sự. Tại phiên họp Thẩm phán, Thư ký đã thực hiện đúng các quy định của pháp luật. Người yêu cầu, người làm chứng đã chấp hành đầy đủ và đúng quyền, nghĩa vụ tố tụng của họ.

Về nội dung: Đề nghị chấp nhận Đơn yêu cầu của bà Nguyễn Thị L về việc tuyên bố chị Trần Thị T (là con gái Bà L) là người mất năng lực hành vi dân sự. Bà Nguyễn Thị L được miễn nộp tiền lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện Chương Mỹ nhận định:

[1] **Về tố tụng**: Bà Nguyễn Thị L là mẹ đẻ của chị Trần Thị T, vì vậy bà Nguyễn Thị L có quyền yêu cầu Tòa án nhân dân huyện Chương Mỹ tuyên bố chị Trần Thị T mất năng lực hành vi dân sự theo quy định tại Điều 376 Bộ luật tố tụng dân sự. Chị Trần Thị T hiện đang sinh sống tại huyện Chương Mỹ, Thành phố Hà Nội, nên việc giải quyết việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Chương Mỹ quy định tại khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự.

[2] **Xét yêu cầu của bà Nguyễn Thị L thì thấy**:

Bà Nguyễn Thị L và các thành viên trong đình là các anh/chị Trần Thị T1, anh Trần Văn S, chị Trần Thị T2, anh Trần Văn H đều xác nhận: Chị Trần Thị T hiện là người không biết làm việc gì, ăn uống và vệ sinh cá nhân hoàn toàn phụ thuộc vào người thân trong gia đình hỗ trợ, thường xuyên đi lang thang không biết đường về, hiện là người bị khuyết tật nặng, được hưởng chế độ trợ cấp xã hội hàng tháng.

Theo Kết luận giám định sức khỏe tâm thần theo trưng cầu số 59/KLGĐYC ngày 21/3/2023 của Viện Pháp y Tâm thần Trung ương - Bộ Y tế kết luận: Tại thời điểm giám định, chị Trần Thị T có bệnh chậm phát triển tâm thần nặng, mất khả năng nhận thức và làm chủ hành vi. Do vậy, có đủ căn cứ để xác định tại thời điểm Tòa án giải quyết việc dân sự thì chị Trần Thị T mất năng lực hành vi dân sự.

Căn cứ Điều 22 Bộ luật dân sự 2015, có đủ cơ sở kết luận và tuyên bố chị Trần Thị T mất năng lực hành vi dân sự.

[3] Về lệ phí: Căn cứ Điều 2 Luật người cao tuổi; Điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14, ngày 30/12/2016 quy định về án phí, lệ phí Tòa án: Bà Nguyễn Thị L hiện nay đã 71 tuổi (là người cao tuổi) và có đơn xin miễn lệ phí nên miễn lệ phí giải quyết việc dân sự cho Bà L.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ: Khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; Điều 149, Điều 378, Điều 371, Điều 372 Bộ luật tố tụng dân sự;

Điều 22 Bộ luật dân sự 2015;

Điều 2 Luật người cao tuổi; Điểm đ khoản 1 Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14, ngày 30/12/2016 quy định về án phí, lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận đơn yêu cầu của bà Nguyễn Thị L: Tuyên bố chị Trần Thị T là người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Miễn lệ phí giải quyết việc dân sự cho bà Nguyễn Thị L.

3. Quyền kháng cáo, kháng nghị:

- Các đương sự được quyền kháng cáo Quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra Quyết định.

- Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày kể từ ngày Tòa án ra Quyết định giải quyết việc dân sự.

Nơi nhận:
- TAND TP. Hà Nội;
- VKSND huyện Chương Mỹ;
- CC THADS huyện Chương Mỹ;
- Người yêu cầu;
- Lưu HSVA, VP.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nguyễn Thị Tuyết Mai